

1. RESUMS EN CATALÀ

REDACCIÓ

Presentacions del GCS a les universitats de Lleida i de Castelló de la Plana

El dia 22-5-1992 el GCS es presentà a la Universitat de Lleida davant una nodrida representació de professors i alumnes. A continuació va tenir lloc una taula rodona sobre la situació de l'aranès, l'únic parlar occità que té una reconeixença oficial. El dia 30-10-1992 va tenir lloc una presentació de característiques semblants a la Universitat Jaume I de Castelló de la Plana, davant una àmplia representació del professorat, el qual es mostrà interessat per les activitats i el funcionament del GCS. Al vespre va tenir lloc una taula rodona sobre el 60è aniversari de la promulgació de les Normes de Castelló, que foren un pas decisiu en la consolidació de la unitat lingüística del català.

REDACCIÓ

Sobre el capgirament de la substitució lingüística.
Un suggeriu estudi de Joshua A. Fishman

Aquesta nota preliminar destaca l'interès del recent llibre de Joshua A. Fishman, *Reversing Language Shift* (1991), que conté un capítol amb especial significació per al públic català. En efecte, com a exemple de situacions que han iniciat un procés de «capgirament de la substitució lingüística», l'autor esmenta els casos de l'hebreu a Israel, el francès al Quebec i el català a Espanya, amb documentació sòlida i arguments rigorosos.

JOSHUA A. FISHMAN

Tres casos amb (més o menys) èxit: l'hebreu modern,
el francès al Quebec i el català a Espanya

Aquest text és la traducció catalana del capítol 10 de la segona part de *Reversing Language Shift* (1991), la publicació del qual l'autor ha cedit gentilmente a TSC. L'autor comença examinant els antecedents històrics en els tres casos, i a continuació analitza els principals esforços de RLS en cada una d'aquestes llengües. Després examina les relacions amb les llengües competidores, per comprovar si es tracta d'una situació de diglòssia o de desplaçament. I finalment, en descriure la situació actual, considera que es pot parlar d'èxit, si bé amb problemes residuals. Les conclusions assenyalen l'interès d'aquest tipus d'estudi per ser aplicat a altres situacions de substitució lingüística.

La identitat frisona: desetnificació a Frísia?

L'autor aclareix, en primer lloc, el concepte d'«identitat ètnica», per tal d'aplicar-lo en el cas frisó. Examina particularment la definició com a frisó per part dels altres, l'*altera-identitat* (*out-identity*), que descriu en quatre criteris: tenir pares frisons; viure a la província de Frísia; parlar frisó; autoatribuir-se la condició de frisó. A continuació aporta dades d'una enquesta sobre l'autoidentificació ètnica a Frísia i les relacions amb algunes variables d'origen social. Entrant ja en el nucli de l'*altera-identificació*, els resultats de l'enquesta demostren que les característiques *adquirides* (és a dir, els criteris d'autoatribució i de llengua) són considerades més importants que les característiques *adscrites* (és a dir, els criteris de parentiu i de residència). Entre els seus comentaris finals, l'autor assenyalava que no es constata una tendència a la desetnificació entre els frisons, particularment entre els joves.

JOAN PUJOLAR

L'estudi de les normes d'ús des de l'anàlisi crítica del discurs

L'autor assenyalava que la «tria de la llengua» en el parlar és un dels aspectes clau dins el procés de normalització lingüística. Explica que l'any 1991 va portar a terme un estudi sobre les pautes de tria lingüística en interaccions orals entre estudiants universitaris. Per tal d'analitzar correctament les dades, utilitzà la perspectiva teòrica de l'anàlisi crítica del discurs, tal com l'entén Fairclough. Examinant les pràctiques lingüístiques d'aquests estudiants i els casos d'adaptació o no adaptació a la llengua de l'interlocutor, l'autor en destaca la «ideologia de l'ús lingüístic» (és a dir, no sols les opinions aparegudes sinó també una sèrie de categoritzacions que es relacionen amb el comportament interaccional) i considera que darrera els comportaments (adaptació, no adaptació) hi ha una lluita ideològica que busca naturalitzar unes pràctiques i una manera d'interpretar-les. L'autor creu que els resultats d'estudis d'aquesta índole són d'interès immediat per a la planificació lingüística.

JORDI ARGELAGUET I ARGEMÍ

La definició del problema de la llengua a Catalunya durant l'elaboració del marc normatiu de la política lingüística de la Generalitat

Les ciències polítiques divideixen el procés subsegüent a qualsevol política en diverses fases, la primera de les quals és la definició del problema. Aquesta fase també és visible en el cas de la política lingüística, és a dir, quan la qüestió és considerada prova important perquè el govern vulgui intervenir-hi. Segons l'autor, el problema lingüístic a Catalunya va quedar definit durant el període de la Transició (1975-1978). Durant aquest temps les forces polítiques catalanistes comparteixen uns punts mínims, com ara el fet de donar una certa preeminència al català, d'on va sorgir l'acceptació de la fórmula «llengua pròpia», recuperant la tradició de l'època republicana (1931-1939). L'autor examina els prolegòmens de la Llei de Normalització Lingüística a Catalunya (1983) i les controvèrsies que provocà la seva elaboració. Així mateix creu que l'acord entre les forces parlamentàries implica avançar lentament però fermament cap a la plena recuperació del català. L'autor considera que en aquests moments (1993) les dades sociolingüístiques han variat —el català és entès per pràcticament tothom— i per aquesta raó el problema lingüístic es redefeix amb nous plantejaments.

MARTINE BERTHELOT

Les judeollengües: formació, evolució i decadència.

És un fet ben notori el del plurilingüisme dels jueus arran de la diàspora. Una de les conseqüències d'aquesta dispersió és el fenomen de la judaïtzació de llengües o parlars dels països on la comunitat jueva s'ha implantat. L'autora enumera les principals judeollengües i dedica una atenció especial al judeo-alemany o *yiddish* i al judeoespanyol, en les seves variants, principalment el *djudezmo* i el ladí. La comunitat sefardita, escampada arreu d'Europa i al nord d'Àfrica, ha conservat amb desigual fortuna alguns d'aquests parlars judeoespanyols.

2. ABSTRACT IN ENGLISH*

By the Editor

*Meetings between Members at the G.C.S and faculty and students
at the Universities at Lleida and Castelló de la Plana*

On 5-22-1992, the G.C.S. met with a large number of students and professors at the University of Lleida. Afterwards, a round-table discussion about the situation of Aranese (Aranès), took place. Aranese is the only Occitan language variety that has official recognitions. On 10-30-1992, a similar meeting took place at the University Jaume I in Castelló de la Plana. It was well attended by Faculty members, who showed great interest in the G.C.S's works and operations. In the evening a round-table discussion about the 60th anniversary of the *Normes de Castelló* («Castelló Language Standards»), which constituted an important step towards attaining the linguistic unity of Catalan.

By the Editor

On Reversing linguistic shift. An interesting work by Joshua A. Fishman

This early announcement of the recently published book by Joshua A. Fishman *Reversing Language Shift* (1991), serves to inform readers, especially Catalan readers, of this publication's importance and attention to the Catalan situation. As examples of reversing linguistic shift, Fishman draws examples from Hebrew in Israel, French in Quebec, and Catalan in Spain. He does so with logical and well-thought claims and solid documentation.

JOSHUA A. FISHMAN

*Three success stories (more or less): Modern Hebrew,
French in Quebec and Catalan in Spain*

This text is the Catalan translation of chapter 10 (part II) of *Reversing Language Shift* (1991), which the autor has kindly allowed TSC to publish separately. Fishman begins by

* Translated by Paul E. O'Donnell. University of Michigan-Flint.

examining the historical background of the three cases, then studies the main efforts in RLS for each of these languages. Relations with competing languages are also examined, in order to determine whether diglossia or substitution is taking place. Finally, the author states that we can speak of «success» for some modern languages, if we accept that problems continue to exist. In his conclusion, he stresses the value of this type of study, and indicates how it can be used in other linguistic situations.

JEHANNES YTSMA

Frisian Identity: De-ethnification in Friesland?

The author begins by clarifying the term «ethnic identity», in order to adapt it to the situation in Friesland. He pays particular attention to how non-Frisians define Frisian ethnicity (out-identity). This definition includes four criteria: Having Frisian parents; living in the Province of Friesland; speaking Frisian; and considering one's self Frisian. Ytsma's survey shows that two of the *out-identity* factors —the acquired language skills and self-attributed Frisian identity— weigh more heavily than family origin or place of residence. In his final comments, the author states that no tendency towards de-ethnification was found in his study, especially among young people.

JOAN PUJOLAR

Studying Standards for Language Use through Discourse Analysis

The author states that «language choice» is a major factor in linguistic normalization. He studied the norms for language choice in 1991 by examining speech patterns among university students. To make a proper analysis of the data, he makes use of discourse analysis (as practiced by Fairclough) as his theoretical framework.

As he examines cases of accommodation, and non accommodation, of the speakers language, the author suggests an «ideology of language use»; that is, a series of «classifications» by the speaker/listener that have parallels in numerous languages. Pujolar considers that the basic behaviours (accommodation/non accommodation) mask an ideological struggle that attempts to justify certain practices and to suggest a certain interpretation. He believes that the results of studies like his are urgently needed by language planners.

JORDI ARGELAGUET I ARGEMÍ

Defining the Language Problem in Catalonia during the Creation of Basic Language Standards for the Catalan Government's Language Policies Office

Political science divides any given political process in several phases, the first of which involves defining the problem. This phase also exists in the politics of language planning, especially when the issue is of enough importance for the government to intervene. According to Argelaguet, the linguistic problem was defined during the Period of Transition (1975-1978). During that time, Catalan Political forces agreed on some basic goals, such as giving a high priority to the Catalan language. Thus, the term *llengua pròpia* («Catalonia's own language») became acceptable, and created a link with Catalonia's Republican past (1931-1939). The author examines how the law was written, and the controversies it created. Fur-

hermore, he believes that the parliamentary agreement advises a slow but sure progress towards full recovery of the Catalan language. The author considers that current (1993) data shows considerable evolution —Catalan is now understood by almost every one— and that the linguistic problem should now be redefined in the current context.

MARTINE BERTHELOT

The Judeo-Languages: Multilingualism among the Jewish people

The multilingual nature of the Jewish people of the Diaspora is well known. One consequence of this dispersion is the «Judaization» of languages and varieties in those countries where Jews settled. The author lists the principal «Judeo-languages», paying special attention to Judeo-German (Yiddish) and to Judeo-Spanish. Among the latter varieties, she studies *Djudezmo* and Ladino. The Sephardic community, located all around Europe and North Africa, had different levels of success in maintaining these Judeo-Spanish varieties.